

[View the original article](#)

فراتر از خبر

ديپسيک پشت درهای بسته دولت آمریکا؛ فصل تازه نبرد بر سر هوش مصنوعي

راديو فردا

۱۴۰۵/مهر/۲۹



کشمکش آمریکا و چین، دو اقتصاد بزرگ جهان، بر سر هوش مصنوعي بار ديگر شدت گرفت.

از يك پروژه جانی در يك صندوق سرمایه‌گذاری تا تکان دادن بازار سهام آمریکا؛ دیپ‌سیک در کمتر از چهار سال مسیری را پیموده که نشان می‌دهد رقابت بر سر هوش مصنوعي تا چه اندازه با سیاست، امنیت و اقتصاد گره خورده است.

این شرکت چینی با وعده ارائه هوش مصنوعي قدرتمند با هزینه کمتر، برتری شرکت‌های آمریکایی را به چالش کشید.

اکنون دولت ایالات متحده به نهادهای فدرال غیرنظامی دستور داده است تا استفاده از محصولات دیپ‌سیک و ابزارهای دیگر شرکت‌ها را که بر پایه فناوری آن ساخته شده‌اند، متوقف و این نرم‌افزارها را از

تجهیزات الکترونیکی خود حذف کنند.

وزارت امنیت داخلی آمریکا روز دوشنبه ۲۷ مهر در توضیح این تصمیم اعلام کرد مدل‌های دیپ‌سیک «از جنبه‌های مختلف تهدید محسوب می‌شوند» و استفاده کارکنان دولت از آن‌ها ممکن است به انتقال اطلاعات حساس به چین منجر شود.

این وزارتخانه یادآور شد سرورهای دیپ‌سیک در چین قرار دارند؛ کشوری که به گفته این نهاد، قوانینش به دولت اجازه دسترسی به زیرساخت‌های خصوصی شرکت‌ها را می‌دهد. این دستور شامل ارتش و دستگاه‌های اطلاعاتی آمریکا نمی‌شود و پنتاگون هنوز درباره استفاده از دیپ‌سیک موضع‌گیری علنی نکرده است.

دیپ‌سیک در سال ۲۰۲۳ به ابتکار لیانگ ون فنگ در هانگژو، یکی از قطب‌های فناوری شرق چین، شکل گرفت. به گزارش خبرگزاری فرانسه، این شرکت در آغاز پروژه‌ای جانبی در صندوق سرمایه‌گذاری او بود؛ صندوقی که برای فعالیت‌هایش به تحلیل داده متکی بود و مجموعه‌ای از پردازنده‌های قدرتمند شرکت آمریکایی انویدیا را در اختیار داشت.

نقطه عطف در ژانویه ۲۰۲۵ فرا رسید؛ زمانی که دیپ‌سیک مدل استدلالی «آرا» را معرفی کرد و موجی از فروش سهام شرکت‌های فناوری آمریکا به راه افتاد.

آنچه فعالان صنعت را غافلگیر کرد، ترکیب دو ادعا بود: عملکردی قابل مقایسه با چت‌جی‌پی‌تی و دیگر ابزارهای پیشرو آمریکایی، با هزینه توسعه‌ای که دیپ‌سیک می‌گفت تنها کسری از هزینه رقبایش بوده است.

دیپ‌سیک پس از آن نیز توسعه محصولاتش را ادامه داد و امسال مدل پیشرفته «وی۴» را معرفی کرد؛ مدلی که نسخه سبک‌تر و سریع‌تر آن هم اخیراً منتشر شده است. با این حال، به گزارش خبرگزاری فرانسه، ارزیابی واشینگتن این است که تازه‌ترین مدل این شرکت حدود هشت ماه از پیشرفته‌ترین محصولات آمریکایی عقب‌تر است.

ارزان و قابل تغییر، اما با پرسش‌هایی درباره داده‌ها

جذابیت دیپ‌سیک تنها به قیمت محدود نمی‌شود. این شرکت مدل‌های خود را به‌صورت باز عرضه می‌کند تا توسعه‌دهندگان بتوانند آن‌ها را متناسب با نیازهایشان تغییر دهند و به کار بگیرند؛ رویکردی که دیگر بازیگران بزرگ چینی، از جمله علی‌بابا، نیز دنبال می‌کنند و با مدل‌های بسته بسیاری از رقبای غربی تفاوت دارد.

دولت چین این رویکرد را یکی از مزیت‌های خود در رقابت جهانی معرفی می‌کند. لو چین‌جیان، سخنگوی کنگره ملی خلق چین، در آوریل گفت مدل‌های چینی در «زیست‌بوم نوآوری متن‌باز» پیش‌تازند.

به گفته تحلیلگرانی که با خبرگزاری فرانسه گفت‌وگو کرده‌اند، هزینه پایین و سهولت راه‌اندازی، دیپ‌سیک را به گزینه‌ای محبوب در کشورهای در حال توسعه تبدیل کرده است. با این حال، فاصله آن با رهبر بازار همچنان زیاد است: بر اساس برآورد شرکت تحلیل ترافیک اینترنتی سیمیلاروب، سهم دیپ‌سیک از بازار جهانی چت‌بات‌ها حدود چهار درصد است، در حالی که چت‌جی‌پی‌تی حدود ۶۸ درصد سهم دارد.

در کنار این مزایا، سانسور و حریم خصوصی از ابتدا پرسش‌برانگیز بوده‌اند. ابزارهای دیپ‌سیک، مانند دیگر چت‌بات‌های چینی، از پرداختن به موضوعاتی که در چین سانسور می‌شوند، از جمله سرکوب میدان تیان‌آن‌من در سال ۱۹۸۹، پرهیز می‌کنند.

این مسئله و نگرانی درباره امنیت داده‌ها باعث شده استفاده از دیپ‌سیک روی دستگاه‌های دولتی در کشورهای آمریکایی از جمله آمریکا، استرالیا و کره جنوبی ممنوع یا محدود شود. دستور تازه واشینگتن دامنه این محدودیت را به ابزارهای دیگر شرکت‌ها که با فناوری دیپ‌سیک ساخته شده‌اند نیز گسترش می‌دهد.

پشت رقابت نرم‌افزارها، نبرد بر سر تراشه‌ها

موفقیت دیپ‌سیک به بازار هوش مصنوعی چین نیز تحرک تازه‌ای داده است. سهام شرکت‌های نوپای «ژیپو ای‌آی» و «مینی‌مکس» در نخستین عرضه‌های بورسی امسال در هنگ‌کنگ جهش کرد و سازندگان تراشه، از جمله «متالیکس»، نیز تجربه مشابهی داشتند.

به نوشته وال‌استریت جورنال، سرمایه‌گذاران در نخستین دور جذب سرمایه دیپ‌سیک در ژوئن، ارزش این شرکت را بیش از ۵۰ میلیارد دلار برآورد کردند. شی یائوچیونگ و همکارانش در شرکت سرمایه‌گذاری «جین‌چیو کپیتال» در پکن نیز به خبرگزاری فرانسه گفته‌اند پس از شوک دیپ‌سیک، اشتیاق به هوش مصنوعی چین و رقابت سرمایه‌گذاران «به‌وضوح افزایش یافته است».

اما رشد این شرکت با گزارش‌هایی درباره نحوه دستیابی آن به تراشه‌های پیشرفته همراه بوده است؛ قطعاتی که آمریکا صادرات برخی از قدرتمندترین انواع آن‌ها به چین را ممنوع کرده است.

رسانه تخصصی «اینفورمیشن» به نقل از شش فرد مطلع گزارش داده که دیپ‌سیک برای توسعه مدل وی‌۴ از هزاران تراشه استفاده کرده که در کشورهای ثالث از تجهیزات جدا و به چین قاچاق شده‌اند.

دیپ‌سیک در آن زمان به درخواست خبرگزاری فرانسه برای اظهار نظر پاسخ نداد. انویدیا نیز به این خبرگزاری پاسخ نداد، اما به اینفورمیشن گفت شواهدی در تأیید این ادعا ندیده و چنین قاچاقی را «بعید» می‌داند.

دیپ‌سیک در آوریل اعلام کرد برای مدل تازه خود هم از تراشه‌های انویدیا و هم از تراشه‌های «اسند» ساخت هواوی استفاده کرده است. هواوی، که در خط مقدم تلاش چین برای کاهش وابستگی به فناوری نیمه‌رسانای آمریکا قرار دارد، نیز گفته مجموعه محصولات اسند از مدل‌های وی‌۴ پشتیبانی می‌کنند.

بیشتر در این باره:

ارزان‌فروشی چین در حوزه هوش مصنوعی کار دست آمریکا می‌دهد؟



اعتراض پکن و کانالی برای مهار اختلاف

پکن روز سه‌شنبه ۲۸ مهر به ممنوعیت تازه آمریکا اعتراض کرد. مائو نینگ، سخنگوی وزارت خارجه چین، گفت کشورش با «تعمیم بیش از حد مفهوم امنیت ملی و سیاسی‌کردن مسائل علمی، فناوری و تجاری» مخالف است.

وزارت بازرگانی چین نیز این تصمیم را نادیده گرفتن «توافق جامع و مهم» دو کشور خواند و اعلام کرد محدودیت‌های تازه به منافع شرکت‌های چینی آسیب جدی می‌زند و همکاری تجاری معمول را به خطر می‌اندازد. این وزارتخانه خواستار لغو فوری آنچه «محدودیت‌های تبعیض‌آمیز» نامید، شد.

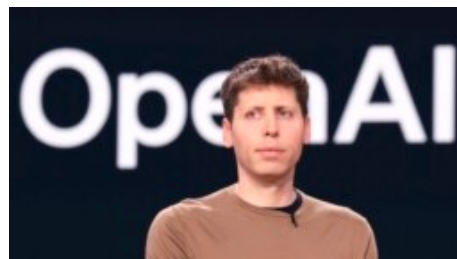
دو کشور در ماه‌های اخیر بارها یکدیگر را به سرقت فناوری و تهدید امنیت ملی متهم کرده‌اند. واشینگتن مشخصاً دیپ‌سیک و دیگر شرکت‌های چینی را به «سرقت سیستماتیک توانایی‌های مدل‌های پیشرفته هوش مصنوعی» شرکت‌های آمریکایی متهم می‌کند.

با وجود این کشمکش، پکن و واشینگتن ماه گذشته بر سر ایجاد کانالی ارتباطی برای حوادث مرتبط با هوش مصنوعی توافق کردند. انتظار می‌رود اختلاف بر سر این فناوری در دیدار ماه آینده سران دو کشور در نشست همکاری اقتصادی آسیا-اقیانوسیه در سنژن نیز مطرح شود.

دیپ‌سیک اکنون در مرکز این تناقض قرار دارد: فناوری‌ای که هزینه کمتر و دسترسی بازتر، استفاده از آن را آسان‌تر کرده، اما نگرانی‌های امنیتی و رقابت سیاسی، راه ورودش به نهادهای دولتی را دشوارتر می‌کند.

بیشتر در این باره:

اوپن‌ای‌آی شرکت‌های چینی را به سرقت فناوری هوش مصنوعی متهم کرد



این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

از گوشه و کنار جهان

اقتصاد جهان

بایگانی

دانش و فناوری

جهان